

Texty z mapy trati, zleva doprava o odshora dolů

Året runt. Vasaloppssarenan är öppen för dig som vill åka skidor, cykla, springa eller vandra. Hela sträckan mellan Sälen och Mora mäter 90 km. Men du behöver inte avverka hela leden, utan kan kliva på där det passar dig bäst. Välkommen.

Celoročně. Vasalopp Arena je otevřena všem, kteří chtějí lyžovat, jezdit na kole, běhat nebo chodit na túry. Celá vzdálenost mezi Sälen a Mora měří 90 km. Nemusíte si ale krájet celou stezku, ale můžete šlapat tam, kde vám to nejvíce vyhovuje. Vítejte.

Efter cirka 3 km och hela 178 stigningsmeter når du pp till Vasaloppets högsta punkt: 528 m över havet

Po asi 3 km a až 178 metrech stoupání se dostanete na nejvyšší bod Vasova běhu: 528 m nad mořem

Bra fiske och fina hjortronmaker

Dobrý rybolov a lov jelenů)

Köldhålet Tennäng, efter cirka 28 km, ligger i en lågpunkt i Vanåns dalgång. Enligt vissa uppgifter var det -40°C under Vasaloppet 1987

Studená díra Tennäng, asi po 28 km, je nízko položená v údolí Vanån. Podle některých údajů během Vasova běhu v roce 1987 bylo -40 °C.

Backen upp mot Oxberg fick först benämningen Suckamas backe, men efter Sven-Åke Lundbäcks segerryck i Vasaloppet 1981 blev det Lundbäcksbacken. Med en höjdskillnad på 50 m har Vasaloppet avgjorts flera gånger just här

Kopec směrem na Oxberg se nejprve nazýval Suckamův kopec, ale po vítězství Sven-Åke Lundbäcka na Vasově běhu v roce 1981 se z něj stal Lundbäcksbacken. S výškovým rozdílem 50 m se o vítězi závodu rozhodovalo již několikrát právě zde.

Stommen i Oxbergs kapell uppfördes av Oxbergs och Gopshus byamän. Huset stod färdigt på 1720-talet och tjänade till en början som bönehus innan det blev kapell omkring år 1800

Základ kaple postavili vesničané z Oxbergu a Gopshu. Dům byl dokončen ve 20. letech 18. století a zpočátku sloužil jako modlitebna, než se kolem roku 1800 stal kaplí

Ta Linnéstigen upp till toppen. Vandrigen börjar vid foten av slalombacken och snirklar sig sedan upp för Gopshusberget. Strax innan toppen finns grillmöjligheter med utsikt över Österdalälven

Linného stezkou nahoru na vrchol. Túra začíná na úpatí slalomového svahu a poté se vine nahoru na Gopshusberget. Těsně před vrcholem je gril (místo na barbecue-party) s výhledem na řeku Österdal.

Cirka 19 km från målet i Mora finns den plats där Mora-Nisse år 1945 gjorde sin berömda omvallning och plockade in nio minuter på ledären Gunnar Wärdell och segrade med drygt en minut

Asi 19 km od cíle v Moře je místo, kde Mora-Nisse v roce 1945 zajel své slavné kolo a získal devět minut na vedoucího Gunnara Wärdella a vyhrál o něco málo přes minutu.*

*Poznámka TK: „Mora“-Nisse je přezdívka závodníka jménem Nils Emanuel Karlsson, který Vasák vyhrál devětkrát v letech 1943, 1945-1951 a 1953. A navíc závod na 50 km na OH 1950. Když už jsme u těch vítězů, tak prvním nešvédským vítězem byl roku 1954 Pekka Kuvaja z Finska, který navázal právě na poslední Morovo vítězství. Byl to přelomový okamžik, nejen pro Švédsko, ale i pro Finsko, protože poté Finové vyhráli Vasák už jen jednou a to slavný Pauli Siitonen v roce 1973. Když se soustředíme jen na muže, tak kromě těchto dvou zemí (a posledním období dominujícího Norska) vyhráli závodníci už jen šesti zemí – 2 x vyhrál závodník Rakouska, 1x Sovětského svazu, 1x Francie, 1x Švýcarska, 1x Estonska a 1x tehdejší NDR. V kategorii žen je to pestřejší, za nepřekonatelnými Švédkami a Norkami mají po jednom vítězství USA, Rusko, Bělorusko, Itálie, Polsko a dokonce Česko a to díky Katce Smutné v roce 2016.

Där Tennådalsvägen korsar leden sägs Gustav Vasa ha övernattat hos paret Barbro och Mats, i ravinen Barbrograv, på sin färd mot Norge. Eftersom Gustav Vasa ville hålla sig gömd, visade paret honom ill ett björnide strax väster om Risberg där han kunde sova tryggt om natten.

Tam, kde Tennådalsvägen křížuje stezku, Gustav Vasa údajně na cestě do Norska strávil noc s pány Barbro a Matsem v rokli Barbrograv. Protože Gustav Vasa chtěl zůstat skrytý, pár mu ukázal medvědí brloh východně od Risbergu, kde mohl v noci bezpečně spát.

Přepis textů z mapy Vasaloppareny v Berze s orientačními překlady pro účely článku o Vasově běhu publikovaném na webu Bezky.net. Správnost přepisu a překladu bez záruky. Předem děkuji za pochopení a případný komentář.

Mittemellan Berga by och Mora ligger Vasaloppets fjärde kontroll Evertsberg. Den skidåkare som är snabbast hit vinner det så kallade Bergspriset-en stänka (ett lagkärl) – som har tillverkats i byn.

*Mezi vesnicí Berga a Mora je čtvrtá kontrola závodu Evertsberg. Lyžař, který se tam dostane nejrychleji, vyhrává takzvanou horskou prémii, **Bergspriset – stänka**, která se vyrábí ve vesnici.*

Vasaloppstenen vid den gamla skolan är ett sandstensblock, brutet på historisk mark vid Mångsbodarna, där namnen på alla Bergsprisets vinnare finns inristade.

Kámen Vasova běhu ve staré škole je blok pískovce, vytěžený na historické půdě v Mångsbodarně, kde jsou vyryta jména všech vítězů horské premie.

Gopshus var Vasaloppskontroll åren 1937-1962 och spåret gick på byvägen genom byn

Gopshus byl v letech 1937-1962 kontrolou Vasova běhu a trať vedla po vesnické silnici přes vesnici

Här stod Anders Zorn 1907 och utförde målningen En flykting med Gustav Eriksson Vasa åkandes på sin väg från Mora till Sälen

Anders Zorn zde byl v roce 1907 a vytvořil obraz Uprchlík s Gustavem Erikssonem Vasou, jež byl odvezen na cestě z Mory do Sälenu

Premiäråret 1922 passerade spåret bamvaktstugan i Läde. Strål Lars Ericsson gick in till svärfadem, bamvaktem Frykberg, och fick såg en bastant måltid innan han fortsatte och kom i mål som åttonde man

*Ve svém premiérovém roce 1922 trať minula strážnici v Läde. **Strål** Lars Ericsson šel za svým tchánem, **Frykbergem**, a dal si vydatné jídlo, než pokračoval a skončil jako osmý.*

Dolní popisy

Berga BY

1922 startade det första Vasaloppet intill Olnispagården på västra sidan av Västerdalälven i Sälen by. Sedan 1961 sker starten i Berga by. Det är också här du kliver in i Vasalopparenan

V roce 1922 začal první Vasův běh vedle Olnispagården na západním břehu říčky Västerdalälven u vesnice Sälen. Od roku 1961 se start koná v Berze. Zde také vstupujete do Vasalopparény

Smågan (výslovnost je [Smógan])

Efter 2,5 km kommer du till Vasaloppsarenans högsta punkt, 528 m ö h. Därefter sträcker sig leden över ett vidsträckt myrområde mot Vasaloppets första kontroll. Kontrollen ligger vackert belägen vid sjön Smågan, knappt 11 km från starten. På platsen finns en övernattningsstuga.

Po 2,5 km dosáhnete nejvyššího bodu Vasalopparény, 528 m n. m. Cesta se pak táhne přes rozlehlou bažinatou oblast směrem k první kontrole. Kontrola je krásně umístěna u jezera Smågan, necelých 11 km od startu. Na místě je noclehárna.

Mångsbodarna (výslovnost je [Mongsbódana])

Sista biten fram till kontrollen går genom Mångsbodarnas kulturlandskap, och efter 24 km i lätt kuperad terräng når du kontrollen. Mångsbodarna är en av de kontroller som funnits med sedan det allra första Vasaloppet 1922.

Poslední kousek ke kontrole prochází kulturní krajinou Mångsbodarna a po 24 km v mírně kopcovitém terénu dorazíte ke kontrole. Mångsbodarna je jedním z kontrolních bodů, které existují od úplně prvního Vasaloppetu v roce 1922.

Risberg (výslovnost je [Risberi])

Från Mångsbodarna tar du dig längs en gammal fäbodstig fram till Tennäng. Där Tennådalsvägen korsar leden sägs Gustav Vasa ha övernattnat på sin färd mot Norge. Efter en kraftig stigning från Tennäng och därefter en utförbacke når du kontrollen, drygt 35 km från start. Risberg är en av flera vackra fäbodnar i Vasaloppsarenan.

Z Mångsbodarny se vydáte po staré chalupnické cestě do Tennängu. Tam, kde Tennådalsvägen křížuje stezku, prý Gustav Vasa strávil noc na své cestě do Norska. Po

Přepis textů z mapy Vasalopparény v Berze s orientačními překlady pro účely článku o Vasově běhu publikovaném na webu Bezky.net. Správnost přepisu a překladu bez záruky. Předem děkuji za pochopení a případný komentář.

prudkém stoupání z Tennängu a následném sjezdu se dostanete ke kontrole, jen něco málo přes 35 km od startu. Risberg je ve Vasalopparéně jednou z několika osad s krásnými chalupami/chatrčemi.

Evertsberg (výslovnost je [Évetšberi])

47 km och lite mer än halva leden avklarad. Övernattningsstuga finns vid Västersjön och Mellansjön innan du kommer fram till Evertsberg. Du kan också övernatta i vandrarhemsmiljö i Evertsberg. Efter Evertsberg väntar en härlig utförbacke på 7 km

47 km a o něco více než polovina dokončené trasy. Než dorazíte do Evertsbergu, nabízí Västersjön a Middlesjön chatky na přenocování. V Evertsbergu můžete také strávit noc v prostředí hostelu. Za Evertsbergem vás čeká krásný sjezd v délce 7 km

Oxberg (výslovnost je [Oxberi])

Innan Oxberg kommer du till den berömda Lundbäcksbacken. Oxberg är den sista av de tre ursprungskontrollerna. Målet börjar sakta närma sig. nu är det bara 28 km kvar till Mora. Om du vill vila finns det möjlighet att övernatta i Bygårdens, alideles instill kapellet, eller i det gamla stationshuset Oxbergsgården.

Před Oxbergem přijedete do slavného Lundbäcksbackenu. Oxberg je poslední ze tří původních kontrolních míst. Cíl se pomalu blíží. nyní je to do Mory jen 28 km. Pokud si chcete odpočinout, je zde možnost přespat v Bygårdenu, sousedícím s kaplí, nebo ve staré nádražní budově Oxbergsgården.

Hökberg (výslovnost je [Hekberi])

Sträckan fram till Hökberg går genom riska skogsområden. Från Gopshusbergets topp hard u fin utsirt åt alla håll. Och vid Prästskogsstugan, 2 km innan Hökberg, sägs två danska knektar ha blivit dödade och begravda när de förföljde Gustav Vasa 1521. Stugan är i dag övernattningsstuga

Úsek do Hökbergu prochází nebezpečnými lesními oblastmi. Z vrcholu Gopshusberget je krásný výhled do všech stran. A v Prästskogsstugan, 2 km před Hökbergem, byli údajně zabiti a pohřbeni dva dáňští vojáci, když pronásledovali Gustava Vasu v roce 1521. Srub je dnes chatkou pro nocleh.

Eldris

Den sista kontrollen, med bara 9 km kvar till målet i Mora, etablerades 1935. Under Vasaloppet börjar åskådarliden tättna efter Eldris och med publikens stöd tar sig detagarna de sista, härtlinga kilometerna till Mora

Poslední kontrola (do cíle v Morě zbývá pouhých 9 km), byla zřízena v roce 1935. Během Vasaloppetu za Eldrisem začíná houstnout zástup diváků a za podpory tohoto davu účastníci nabírají poslední, srdceryvné kilometry do Mory